

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben báshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

Asszerkesztőség kéziratok visszaszedésére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Miért csonka a csonka kabinet?

(a.) Sok fejtörésre szolgáltat okot Lukács László kabinetalakítási kísérleténél az a különös körülmény, hogy mindössze három ember vállalkozott ez ideig Lukács kabinetébe lépni s mindegyiknek két-három tárca van kijelölve?

Hát csakugyan olyan kevésre becsülik Lukács László magánvállalkozását, hogy még a miniszteri bársonyszék is elvesztette volna már vonzó erejét az embe-
 rekre?

Igaz, hogy Tisza István gróf iparkodik embereit távol tartani Lukácstól, de akik közülük mégis vállalkoznak Lukács kabinetjébe belépni, azoktól nem kívánja meg Tisza, hogy kilépjenek a Nemzeti Társaskörből, hanem csak arra kéri őket, hogy becses látogatásukkal ritkábban szerencsétlenség a Társaskört, amely ma még nem politikai klub.

Ezt a büntetést csak ki lehetne állani egy miniszteri tárcáért. Serényi grófné és Jakabffy Imrén kívül akadna még ott abban a Társaskörben arra a többi tárcára is merész vállalkozó. Hát nem ezen mulik a dolog. Nem ezért csonka a

csonka kabinet. Hanem van annak más hátulütője.

Lukács ugyanis nem akar mindig ilyen szerény maradni; az az ambíciója, hogy parlamenti kormány legyen. Csak egyszer megvethesse ott a lábát. Csak egyetlen pártot vagy csak egy csoportot találjon, amelyre támaszkodhassék. Majd kiforgatja ő azzal a parlamentet!

Eppen ebben mesterkedik most Lukács, hogy egy pártot találjon a mai parlamentben.

Ezért folytat most megint tárgyalásokat a Justh-párttal.

Lukács csak indemnitást kér Justhtól is. Erre most annál inkább rá van szorulva, mert Kossuthéktól többé nem remélheti. Ha pedig nincs számára biztosítva az indemnitás, akkor a kinevezést sem kapja meg a királytól. Indemnitás tehát kell s miután mástól nem remélheti, ismét — Justh Gyulához fordult.

Wekerle Wendung durch Gottes füngung!

Egy héttel ezelőtt a bécsi Sacher hotelben milyen »érzékenyen« bucsuztak egymástól. Azt gondolta volna az ember, hogy többé rá sem néznek egy-

másra. Legalább is Justh Gyula — a ravasz örményre. (Igy titulálta ama nevezetes audienca után.)

És ime a hihetetlen megtörtént: ma megint együtt tárgyaltak.

A tárgyalásról kiadott hivatalos értesítés azt mondja, hogy Justh és elnöktársai abban állapodtak meg, hogy a párt indemnitást csak olyan kormányhoz szavaz meg, amelyet ő is támogat, Ezt a támogatást is elérheti Lukács, ha teljesíti a feltételeket.

Ezek a feltételek nem valami túlságosak. Bankterminusról már nincs benne egyáltalán szó, — sőt felajánlanak két-éves bankprovizór umot. Csak ha ezt a bank vagy az osztrák kormány nem fogadná el, csak akkor kérnek egy elvi deklarációt (de akkor sem bankot!) a mely szerint a kormány a gazdasági önállóság alapjára helyezkedik. Ezen kívül kikötik személyi kívánságaik respektálását, különösen a belügyi tárcát a Justh-pártnak.

Ez bizony nem sok. Ennél Wekerle és Andrássy sokkal drágábbak, ezekhez képest Justh valóságos — olcsójanos.

Igy állván a dolgok, nem lehetetlen, hogy Lukács támogatókat talál a Justh-

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Legény-gyónás.

E létsivatag sok bús vándorlója
 Parány körutját ki magába röjja,
 Meg ne téveszsen közömbös szavával:
 Hogy békében él önmagával.

Hazug beszéd ez, hímes alakosság,
 A lélek mélyén a kopár valóság:
 Hogy mind, akik itt nagy erősen járunk,
 Egy gyöngöd utitársra várunk!

Mert oly érthetlen végzet jutott nekünk:
 Hogy a gyöngeség legyen erősségünk,
 S maga az ingatagság támogasson,
 Kinek az édes neve — asszony.

Lampérth Géza.

Napokról-lapokról.

Post festa! Üres zsebek, kalácsmorzsák,
 letört kedélyek, összemorzsolott ezüst papírok,
 letiport tyukszemek, elsímitott lovagias ügyek,
 levélhordó-mosolyok, eltépett, de ki nem fize-

tett szabó számlák jelezik, hogy az ünnepek lezajlottak. Volt láрма, vásár, gorombáskodás, »ricsaj és karmacsáré.« nem maradt belőle semmi más — mint a keserű utóíz. Ilyenkor azután az alkoholisták megátkozza azt a bizonyos poharat, melyet már nem kellett volna az ajkához emelni, az öreg népek azt a csábítóan mosolygó cukorkát, amelyben a szent estén beleharaptak, vénkisasszonyok (pardon! nem az ismerőseimre gondolok) azt az ostoba ólomgolyót, melyből absolute semmi okosat nem lehetett kiolvasni Sylvester estéjén. Ahá! a Sylvester esté! É! ugyan mi csirke vagyok, de ezeket a holnaposokat mégis irigylem. Határozottan tehetségesek. Van érzékük még az önálló bankhoz is. Van egy pár poétájuk. Ezek azután énekelnek, de a kalapjukat mások tartják. Eszembe jut az a kép, amikor egy élénk, kedves arcú koldus fiúcska énekel, mellette, pedig némán és bambán egy öreg, szótlan koldus nyújtotta elő zsíros kalapját. Nohát az élet tényleg unalmas: folyton ismételi önmagát, a különbség csak az, hogy néha jobban, máskor szegényebben öltözteti ki alakjait.

De hiába! Minden ünnepnek meg van a maga fátuma: belekurjongatnak. Várady dr nem tudja megállani, hogy betlehemi jászóinál ne izgasson a szekularizáció mellett. Nem any-

nyira érvekként mint méreggel. Fáj neki az a kudarc, mely a szekularizációs javaslatot országfúttában érte. Jezsuitizmust lát még a megyék házaiban is. Szegény Ágnes asszony! Ő ugy van a jezsuitákkal, mint az a bizonyos német »tudós«, aki nem áttallotta bevallani, hogy amikor a jezsuitákat hallja említeni, miadig végigszalad a hideg rajta. A »mindent sorvasztó klerikalizmus« alatt pedig rémes, éjjeli bagolybugásokat, éjjeli táji lánccsörgést, szellemvihorogást sejt.

Könnyű jó meleg szobában, meztelen szobrok díszes könyvtár társaságában ilyen visiókat előidézni s materializálni.

De tessék elhagyni a páholyhangulatok hazug képeit s egy nemzetet féltő lélek aggodalmával felkutatni a nép lelkét, azt a paraszt lelkét, megsimogatni s azután kikérdezni. (Ember! mi fojtogat téged?) A nemes káptalan? A püspök? A papok? Oh nem uram, hanem az uzsorás. Tessék hívja elő a nemzeti köztudatot, az ön előtt sirsí fog, siratja a földjét, a pénzét a becsületét. De nem mi vesszük el tőle. Jártam olyan helyeken, hol az előtt jó módu nép virult s ma már az anya emléje is ki asszott s mikor a nép nyomorát végigbámultam, ugyanaz nap este 200—300 koronás 21-es bankot játszott az uzsorás-boltos. Talán csak a Judás pénze csördült — utálatosabban. Minden korona egy átkot jelentett minden

KOBRAK

cipő-különlegességek Fuchs Miklósnál,

Nagyvárad, Szent László-tér 1.

Telefon: 847. szám.

pártban; vagy ha még ez az olcsójánosi ajánlat sem fogadhatnák el, támogatókra talál a Justh-pártnak — Lukács-pártjában, vagyis azon elemeiben, akik ha kenyértörésre kerül a dolog inkább Lukácsot választják, mint Justh, mert ezeknek nem kell sem önálló bank, sem katonai vivmány, sem készfizesítés, sem deklaráció... hanem csak a piros bársonyszék.

Ezeknek a számára tartja fenn Lukács az üres tárcákat — ezért csonka a csonka kabinet.

A Lukács-kabinet nehézségei.

Lukács Lászlónak igen nagy nehézségekkel kell megküzdenie csonka kabinetjének megalakításánál. A főnehézség természetesen az indemnitás kérdése. Lukács tudvalevőleg azzal vállalta a kabinetalakításra vonatkozó megbízást, hogy az indemnitás kormányának biztosítva van, holott pedig ez nyilvánvalóan tévedés volt.

A kooperáló pártok közül csak az alkotmánypárt mutatott némi hajlandóságot az indemnitásnak megszavazására, ha egyidejűleg a bizalmatlanságát is kifejezi, míg a többi pártokban az a főfogás, hogy a Lukács-kormány még választási célokra sem szavaznak meg indemnitást. — A Justh párt pedig ingadozik.

Igy alakulván a helyzet, Lukács László természetesen nem mehet Bécsbe mindaddig, amíg az indemnitás dolgát el nem intézi, mert a király kifejezetten azzal adott neki megbízást a kormányalakításra, hogy az ex-lex állapotot megszünteti.

Lukács újra Justhtal tárgyal.

Lukács László még egy kísérletet tesz arra, hogy a Justh-párttal megegyezzen. Ezért

kérte magához a függetlenségi párt vezérét, Justh Gyulát, hogy két vezető alelnökével, Holló Lajossal és gróf Batthyány Tivadarral egyetemben újabb találkozást adjon neki. A párt elnöksége tegnap előtt este tartott bizalmas tanácskozáson alapította meg szokot a feltételeket, amelyek mellett lehetségesnek tartják a Lukács-csal való együttműködést. A megállapodásokat nagy titokban tartják, de annyi kiszivárgott, hogy a párt az indemnitást akkor szavazza meg, ha Lukács tartja magát abhoz a megegyezéshez, amelyet eredetileg kötöttek, amely Justh Gyula audienciája után füstfellegbe ment.

A párt hajlandó a bankkérdésben két éves provizóriumot adni, azzal a feltétellel, ha a kormány abban az esetben, ha az osztrákok ehhez nem járulnak hozzá, nyomban az önálló bank fölállításának álláspontjára helyezkednek. A kormány ezenkívül a parlamentben teendő nyilatkozatában kifejezetten a gazdasági önállóság alapjára helyezkedik, valamint sürgősen megvalósítja a választói reformot és azután nyomban felosztatja a Házat. Természetesen kívánja a párt azt is, hogy a személyi követelések is teljes mértékben honoráltassanak s így első sorban a belügyminiszteri tárcát függetlenségi politikusként adják.

Ezek a feltételek voltak a tárgyai annak a tanácskozásnak, amely tegnap délelőtt tíz órakor folyt le Justh Gyula lakásán, ahol megjelent Lukács László és amelyen résztvettek Holló Lajos és gróf Batthyány Tivadar alelnökök is. A tanácskozás másfél óra hosszat tartott, s Lukács távozása után Justh még tovább tanácskozott alelnökeivel.

A tárgyalásról a »Pol. Hir.« félhivatalosan ezt a kommunikét adta ki:

korona egy-egy ütésnek csengett a nemzet 12-dik órájához. Végtelen felemelő, hogy a nép, a nyomor mégis a mi küszöbeinket látogatja, hozzánk jön az adakozás filléreiért. Csak minden holt kézben ennyi élet és melegség legyen.

A »Népszava«, ez a mindennapos sajtó merénylet, egyik képtelen számában a római proletárok ünnepélyéről számol be. Azt írja, hogy a Kapitoleum muzeumban gyűltek össze a nagy, de nem bölcs Náthán tiszteletére. Naiv örömmel újságolja, hogy az elvtársak, kiket némi aggodalommal bocsájtottak a muzeum falai közé (pedig odaválók), az egész művelt, de gyanakvó világ csodájára nem nyultak semmihez, hanem a »mukincsek szemléletében elmerültek.« Ez valóban új és váratlan vonás. Nálunk a betört, széthányt s kirablott kirakatok egészen más szociális képet nyújtanak. Nálunk a mukincsek kultusza sokkal fejlettebb: itthon nem érik be a puszta szemlélettel, hanem az édes birásért lelkesednek. Az ilyen szocializmusnak azután van jövője. Bezeg a külföldi szocializmusnak méltán szemére vetik, hogy tudományos, ez pedig elég baj, mert minden teoriánál többet ér egy kis portyázó hadjárat — a kirakatok felé.

A második csattanós önpofon: a Náthán — himnus. »Természetes — írja tovább —

hogy csak a demokrácia ereje emelhet egy zsidót ily magasra...

No, ez már azután igaz! Nem irigyeljük azt a magasságot, sem az emeltyűt, legkevésbé Náthán magát, hiszen a »Népszava« szocializmus a társadalmi élet forrószéle, kell, hogy legyen, legalább felkapja a port a földről, de főleg a pelyhet. Lehetetlen azonban rá nem mutatni arra tényre, hogy a szociáldemokrácia semmi más, mint jobb képű zsidóság. Ugy állunk vele, mint Izsák Jákobbal, a hang ugyan Jákobé, de a kéz Esaué, nagyon ismerős, nagyon szöröz — libabőrös.

Tisztelt párttervezetel! Ha a haza mind-nek-előtt, akkor a pártegység a minden. (Éljen Adorján!) Önök azt nagyon jól tudják, hogy engem sem hatalmi, sem személyi, sem valami más ok vagy meggyőződés nem vezetett soha. Nekem csak egy ideám van, tessék a »Szabadság«-ban olvasni és ez az osztatlan 48-as párt. (Közbekiáltások: Éljen Kossuth. Éljen Justh!) Az mellékes kérem, az élet az mellékes, fő az elv. Tudom, hogy önök között sokan vannak, akik megölnék Kossuthot.

Tudom, hogy mások meg Justh véréért vették. Uraim! ilyen ostoba kis ellentéteknek csak nem dobjuk oda a párt egységét?

Tudjuk azt is, hogy az egyik önálló ban-

Lukács László designált miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor fölkereste Justh Gyulát, a függetlenségi párt elnökét a Reviczky-utcában levő lakásán, ahol ez alkalommal gróf Batthyány Tivadar és Holló Lajos alelnökök is jelen voltak. Lukács László arra nézve tett kérdést, hogy a függetlenségi és 48-as párt hajlandó volna-e tárgyalások céljaira kéthónapos indemnitást megszavazni. Justh Gyula a párt jelenlevő alelnökeinek teljes hozzájárulásával azt a választ adta, hogy a párt addig követett eljárásának megfelelően csupán olyan kormányt szavazza meg az indemnitást, amelyet egyúttal támogat is. Más kormány részére az indemnitást megszavazni nem hajlandó.

Az igazságügyi és a horvát tárcák.

Lukács kabinetalakítási nehézségeit növeli még az is, hogy Vavrik Béla kuriai tanácselnök tegnapelőtt visszautasította a neki följánlott igazságügyi tárcát, mert ő csak abban az esetben hajlandó vállalkozni, ha az indemnitás biztosítva van. Hasonló nehézségek vannak a horvát miniszteri állás betöltése körül, mert Josipovich Géza jelenlegi horvát miniszter nem hajlandó a Lukács-kabinetben megmaradni helyén.

Vavrik Béla lemondása az igazságügyi tárcáról a tegnapi nappal teljesen befejezetté lett, amennyiben Vavrik Béla reggel 9 órakor fölkereste Lukácsot és közölte vele, hogy lemondását, melyet tegnapelőtt levélben adott tudomására, semmi körülmények között sem hajlandó visszavonni. A horvát miniszteri állásra vonatkozólag a tárgyalások még folyamatban vannak s a »Bud. Tud.« félhivatalosan kommunikében jelenti, hogy azok a hírek, melyek szerint Josipovich Géza Lukács László ajánlatát visszautasította volna, nem felelnek meg a

kot akar, a másik nem akar, sőt vannak közöttünk olyanok, akik semmit sem akarnak. Minek ékesítsük ki ezeket a pártegység rovására? Sőt én még az önálló bankért sem lármáznék annyira, kérem uraim! én odahaza, a feleségemmel szemben sem tudom kivívni a bank önállóságot. Azért a pártegységért ezt is áldozatul lehetne hozni.

Az utóbbi kijelentésre nagy zűrzavar támad. Sokan felugranak, egyesek leugranak, majd mások kiugranak. A vita hevében az eszmék tisztázására óriási verekedés támad, Adorján Butus összes sebeitől vérezve összerokkad s haldokolva suttogja Szokolynak: Tamás! tartászatok ten továbbra is — a párt egységét!

A biharmegyei szocialisták karácsony másodnapján Nagyváradon tüsézték. A központot Weltner Jakab elvtárs képviselte. Ez erősen keresztény színezetű üléseknél egy érdekes incidense történt. Sichermann Mór fajmagyar elvtárs egy kis szocialista prűderiával kifogásolta, hogy Rozvány Jenő tagja lehessen a pártvezetőségnek azon okból, mert szabadkőműves. A helyi szocializmus ez álszentekedséget azonban lehurogták. És teljesen igazat adtak nekünk, hogy Rozvány ur igenis — közibük való.

Trios Tracs.

Legjobban ajánlható az uri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

ANGOL DIVAT FÉRFISZABÓ-CÉG

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

Nagyvárad,
Rákóczi-ut

(Uri casino épület)

Telefon 520.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít férfi-öltönyöket s minden e szakba vágó ruhaneműket. — Női costumöket valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

valósnak, mert ez irányban a tárgyalások folyamatosan vannak.

Mind ezek alapján egyelőre Lukács László nem tudja megállapítani azt az időpontot, amikor Bécsbe utazhatik.

A legújabb hírek.

Az éjjel érkezett telefon jelentés szerint a Magy. Tud. közli, hogy Wavrik Béla kuriai tanácselnök egészségi állapota javult (!) s így az igazságügyminiszteri tárcát elfogadta.

A Pol. Ért. szerint Lukács László ma, vasárnap utazik Bécsbe s holnap, hétfőn megjelenik a király előtt.

A legújabb hírek szerint mégis sikerül a csonka kabinetet úgy összehozni, hogy a kinevezés megtörténhet. A sikertelen tárgyalások miatt ugyanis akként határozott Lukács László, hogy a horvát miniszteri tárcát egyelőre nem töltik be, hanem Lukács vezeti a horvát ügyeket.

*

Csáky Albin gróf Andrassy-uti lakásán ma megjelentek Serényi Béla gr. és Khuen Héderváry s hosszasan tanácskoztak.

A Nemzeti Társaskörben is nagy élérkség volt. Fel 1 óráig tárgyaltak együtt Jakabfy Imre, Serényi Béla gr. és Khuen-Héderváry, aki úgy látszik, tevékenyen kiveszi részét a mostani nagy süritésből.

Különben tegnap már megvolt a csonka kabinet első értekezlete. Délután 5 órakor Lukács Lászlónál megjelentek Jakabfy Imre, Serényi Béla gr., Wavrik Béla és Hazay Samu miniszterjelöltek s másfél óráig tanácskoztak.

Az összes miniszter jelöltek eléggé ösmert egyének, Hazay Samu honvédmiszter jelöltet kivéve. Egyik fővárosi lap megírta róla, hogy zsidó. Mint a fővárosból értesülünk, Hazay tábornok régi örmény családból származik.

A nép A keresztényszocialistáknak már napilapjuk is van. Január 4-én indult meg Budapesten Csitáry Béla képviselő szerkesztése mellett. Feltűnést keltett a lapban Giesswein Sándor képviselőnek, a néppárt kitűnő tagjának az a kijelentése, hogy ha a választói reform kérdésében nem sikerül a néppártot az egyenlő szavazat hívéül megnyernie, akkor a néppártból átépít a keresztényszocialista pártba. Az elevenen szerkesztett napilap előfizetési ára egy évre 16 korona, egyes szám ára 4 fillér. Megjelenik Budapesten naponta délután 4 órakor s így vidéken már reggel olvasható. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, VIII. József-körut 25. szám alatt van.

A városok állami támogatása.

Lukács Ödön törvénytervezete.

Évtizedek óta sürgetik a városok, hogy az általuk végzett állami funkciók kárpótlásául az állam megfelelő támogatásban részesítse a városokat.

Ennek az igazságát már az előbbi kormányok is belátták s kilátásba helyezték, hogy megfelelőleg kárpótolják a városokat, mielőtt az állam pénzügyei ezt megengedik.

A városok igazságos kérésének nagyobb erőt kölcsönzött a városok tömörülése a közös érdek megvédésére; a városok kongresszusa vette kezébe az ügyet s állandóan szorgalmazta a városok támogatását.

A koalíciós kormány végre is az ígéretés teréről a cselekvés terére lépett s az 1909. évi állami költségvetésbe két millió koronát vett fel a városok segítésére, egyben elkészített egy törvényjavaslatot, amely végleg biztosítaná a városok állandó állami támogatását.

A városok kongresszusát meglepte, hogy a törvény tervezetét a városok megkérdezése nélkül készítették el s megbizta a kongresszus végrehajtó bizottsága Lukács Ödön városi tanácsost, aki erre leghivatottabb, mivel alaposan tanulmányozta a városok helyzetét és viszonyait s már több ilyen irányú munkájával feltűnést keltett.

Lukács Ödön tanácsnok, mint már említettük, el is készítette törvénytervezetét s átnyújtotta Bárçy István fővárosi polgármesternek, — mint a végrehajtó bizottság elnökének.

Közbe azonban beálltak a politikai zavarok s a távozó kormány felosztotta a két milliót s azt azzal utalta ki a városoknak, hogy a szintén leküzdött törvénytervezet tabellája szerint használhatják fel a városok.

A belügyminiszter által kidolgozott törvénytervezettel azonban nincsenek megelégedve a városok s akciót indítottak, hogy a városok támogatására nézve a Lukács Ödön által készített törvénytervezet váljék törvénné.

Lukács törvénytervezetét Bárçy István polgármester széküldötte s azt a városok együttesen tárgyalják s mielőtt a politikai zavarok elsimulnak s a képviselőház munkaképes lesz, beadatják a törvényjavaslatot s mindent elkövetnek, hogy az mielőbb keresztül menjen.

A Lukács féle s az összes városokat mélyen érintő javaslatot a következőkben ismertetjük:

A Lukács-féle tervezet sokban eltér a kormány tervezettől. Így nem fogadja el a *Segélyezés* elvét, mert a törvényhatóságokat a kormánnyal szemben függő helyzetbe hozta, hanem a megtérítés elvi alapján áll. A városok része a rendőri, adó, katonai és közegészségügyi funkciókért nemcsak a személyi, hanem a dologi kiadások megtérítését is kívánja, mert a kiadások is meglehetősen terhelik a városokat. A kormány tervezet a segélyezést a városok 1905—7 évi személyzeti kiadásának átlagához szabja a Lukács féle tervezet azonban figyelembe veszi a városok reá szorultságát és

a községi pótdóó százalékának nagyságával párhuzamosan növekvő százalékos arányban kívánja a fenti címen felmerülő kiadásokat megtéríteni.

A kormány tervezet a segélyezést fix összegben szabja meg, nem vesi tehát tekintetbe a városok anyagi helyzetének időközi változását, a Lukács-féle tervezet szerint azonban három évről három évre állapítottatnék meg mindig a városok anyagi helyzetének figyelembe vételével az állami hozzájárulás összege s így ez a támogatás egyrészt az állam, másrészt a városok anyagi helyzetéhez illeszkednék. A kormány javaslat kijelöli a célokat, amire a hozzájárulás felhasználható, Lukács tervezete pedig teljesen az önkormányzat képviselőit bizza ez, itt korlátokat felállítani nem kíván s csak arra kötelezi a városokat, hogy az átruházott állami funkciók ellátását a belügyminiszter által kiadott irányelvek figyelembe vételével szabályozzák.

Ez a tervezet nem ad a belügyminiszternek jogot arra, hogy a hozzájárulási összeget a városoktól megvonhassa s vitás kérdésekben a közigazgatási bíróság illetékességét állapítja meg. A kormánytervezet a városi tisztviselőket fizetésrendezéséről és pragmatikájáról is rendelkezik részben. A Lukács féle tervezetben ezekről szó sincs, mert a tervező tanácsos úgy tartja, hogy ez a két különben igen fontos kérdés a városok állami támogatása ügyétől teljesen idegen, ebből kikapcsolandó és külön oldandó meg. Ide vonatkozólag egyidejűleg külön tervezeteket készít. Egyébképen a törvényjavaslatához egy kitűnő készütséggel megszerkesztett indoklás van illesztve, amely alapos okfejtéssel támogatja a tervezet egyes rendelkezéseinek helyességét. Kimutatja, miért kell az államnak a városokat támogatnia s hogy e téren eddig mi történt.

UJDONSÁGOK.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap széküldésében e miatt akadály történjen.

* **Lukács Sándor miniszteri tanácsos.** A hivatalos lap közli, hogy Lukács Sándor miniszteri osztálytanácsosnak királyi 6 Felsége a miniszteri tanácsosi címet és jelleget adományozta. Az új miniszteri tanácsos itt született Nagyváradon s fia néhai Lukács György volt Nagyvárad első polgármesterének, később belügyi államtitkárának s bátyja Lukács György volt közoktatásügyi miniszternek. Iskoláit Nagyváradon végezte s tanulmányai befejezése után lépett állami szolgálatba, a pénzügyminiszteriumhoz.

* **Páris — vetített képekben.** A nagyváradai Katolikus Kör keddi vetített estélyén Páris lesz bemutatva, melyhez Szilágyi Dózsa premontrei tanár fog előadást tartani, ki hosszabb időt töltött a francia fővárosban.

* **Uj miniszteri segédtitkár.** Dr Bárçiházi Bárçy István miniszteri fogalmazónak a miniszteri segédtitkári címet adományozta 6 Felsége.

Nagy alkalmi kiállítás! Megérkeztek az összes ujévi szebbnél-szebb gyermekjátékok, ajándék- és disztárgyak, melyek már kívannak állitva a vevő közönség meglekintésére. A mai naptól kezdve az alkalmi vásár megkezdődött. Az idén különös olcsó árakat élvez a vevőközönség.

Friss és Társánál

Korona és fillér-bazár, Nagyvárad.

Rákóczi-ut.

Telefon 130.

Telefon 130.

* **Választások a városnál.** A csütörtökön, január hó 13 án tartandó városi közgyűlésen egész sereg választás lesz. Betöltésre kerül a megüresedett II. oszt. fogalmazói, továbbá egy I. és egy III. oszt. számtiszti állás. Ezzel kapcsolatban még több választás is lesz, amennyiben az ezen állások betöltése folytán újabb II. és III. oszt. számtiszti állások üresednek meg s ezeket is most tölti be Nagyvárad város törvényhatósága. A pályázati határidő tegnap járt le s a következő pályázatok érkeztek be: a II. oszt. fogalmazói állásra pályáztak: dr. Molnár Imre közleg. gyakornok, Heringh Sándor tb. alk. kapitány, Ludvig József okl. levéltáros, Bodó László szakdjnok és Kolontáry János közleg. gyakornok; az I. oszt. számtiszti állásra: Altnöder Vince, Garay Géza és Csáky József II. oszt. számtisztek és Tóth Béla tb. számvevő; a II. oszt. számtiszti állásra: Bige Béla és Erdélyi Bernát III. oszt. számtisztek; a III. oszt. számtiszti állásra: Kerekes Géza, Ludvig József és Banda Géza. A fogalmazói állásra két pályázó között lesz a harc; dr. Molnár Imrénének erős pártja van, mert eddigi működésével bebizonyította komoly képzettségét s buzgó munkásságával felebbvalói elismerését vívta ki; Hering Sándor már hosszabb idő óta szolgál a kihágási ügyosztályt hosszabb ideig önállóan vezette elismerésre méltó tevékenységgel. Az I. oszt. számtiszti állásra Altnöder Vince a legkomolyabb jelölt s eddigi buzgó munkálkodásával rá is szolgált az előléptetésre. A II. oszt. számtiszti állás a két pályázó között dől el, úgy Erdélyi Bernát, mint Bige Béla egyaránt igen derék munkás tagjai az adóhivatal személynének s bármelyik megérdemli a megválasztást. A két III. oszt. számtiszti állás egyikére Kerekes Géza megválasztása biztos, a másik állásra pályázik Ludvig József, aki nemcsak magasabb kvalifikációja révén, de már azért is megérdemli a törvényhatóság bizalmát mert évek hosszú sora óta fogalmazói teendőket végez a városnál. A másik pályázó Banda Géza jelenleg is a városi adóhivatalnál működik s felebbvalói elismerését bírja buzgó munkássága révén.

* **Balogh Döme indítványa.** Balogh Döme törvényhatósági bizottsági tagnap önálló indítványt nyújtott be Nagyvárad város törvényhatóságához, amelyben a tisztviselők utazásainak megszorítását célozza. Indítványozza ugyanis, hogy mondja ki a város törvényhatósága, miszerint a szabályrendelet akként módosíttassék, hogy a polgármester utazási napidíja 30 koronáról 20 koronára szállíttatik le, továbbá a polgármester kivételével a törvényhatóság engedélye nélkül önként a város területéről egy tisztviselő sem távozhat el. Balogh Döme ezen indítvánnyal a városi tisztviselőknél lábrakapott utazási szennvedélyt akarja korlátozni. Az bizonyos, hogy sokszor ok nélkül rendeznek a városi tisztviselőknél »tanmányutakat«, amelynek semmi haszna nincs, de ily nagy megszorítást még sem lehet keresztülvinni.

* **Szakkbizottságok választása.** Nagyvárad város különböző szakkbizottságainak tagjai az 1909 év végéig választattak meg s így megbízatásuk lejárt. A bizottságok újjáalakításáról tehát a jövő csütörtöki közgyűlésen gondoskodni kell. A közigazgatási bizottságban esuttal Frankó Endre, Hlatky Endre, Mezey Mihály, Miskolc Barna és dr. Konrád Márk tagsága járt le. Ezeket a helyeket titkos szavazással tölti be a törvényhatóság, 3 évre. Ezenkívül újra választandók: az igazoló választmány tagjai 1 évre, a kijelölő választmány 1 évre, a bíráló választmány 3 évre, a

számonekérésiek 1 évre, a nyugdíj bizottság 3 évre, a városi árvaház igazgató választmánya és a női választmány 3 évre, a Csesztivó-Dudek alap felügyelő bizottsága 3 évre, a katonai beszállásolási alap felügyelő bizottsága 3 évre. Az összes bizottságokba a városi tanács az eddigi tagok megválasztását javasolja, csupán a Csesztivó-alap felügyelő bizottságába Molnár Lajos helyett Kugler Albertet ajánlja. Mivel Molnár Lajos ez évben már nem tagja a törvényhatóságnak, helyére a temető felügyelő bizottságba is más tag választandó. Bár nem szükség okvetlen mellőzni az ilyen régi érdemes embereket. Molnár ezután még jobban ráérne az ilyenekre.

* **Eljegyzés.** Szerkesztőségünk egyik fiatal, derék tagja: Tyll János munkatársunk, a Bihar megyei Közművelődési Egylet nagybuzgalmu titkára tegnap tartotta eljegyzését Beáthy Malvinka kisasszonnyal.

* **A 60 000 korona felosztása.** A hatvan ezer korona államszégély szétosztására nézve a városi tanács abban állapodott meg, hogy abból a bejelentési hivatalt állítja fel s a többi közdolgozókat láttesíti. A tisztviselők közül többen különféle címek alatt kérték a összegből fizetés kiegészítést, de a tanács ezen kérvények felett napirendre tért, mivel a miniszter szigorúan kiköti a leiratban, hogy csak az általa megjelölt felosztást hagyja jóvá.

* **A villamos felügyelő bizottság lemondása.** Nagyvárad villamos felügyelő bizottságának összes tagjai együttes beadványban lemondottak. A felügyelő bizottság tagjait az kedvetlenítette el, hogy a törvényhatóság egyes tagjai állandó támadásban részesítik a bizottságot. Az állandó választmány tegnap foglalkozott a lemondással s abban állapodott meg, hogy javasolja a közgyűlésnek, miszerint a lemondást ne fogadja el. A felügyelő bizottság tagjai oly buzgalommal és odaadással teljesítették feladatukat, hogy éppen nem szolgáltak rá az állandó gáncoskodásra, igaztalan bírálatra, sőt támadásra. A közgyűlésnek módja és alkalma lesz, hogy a bizottsági tagok önzetlen munkásságát elismeréssel honorálja s igyekezzék őket a város érdekében továbbra is megtartani a bizottságban.

* **A Kert-város létesítése.** A városi tanács mint állandó választmány tegnap tárgyalta Rimanóczy Kálmánnak azon kérelmét, hogy az Épres-kert mellett levő szántóföldjét Kert-város részére parcellázhassa. — A tanács helyesli a parcellázást, de tekintve hogy Rimanóczy egy csekély értékű területet így óriási összegért értékesít, viselje az összes terheket is és a városra ezen parcellázásból semmiféle költség se származzék. Hosszu vita keletkezett e felett a tanácsban s azzal terjesztik a csütörtöki közgyűlés elé, hogy elvileg fogadja el a törvényhatóság a tervet, de mondja ki, miszerint az összes utak, kövezet s b. költségét Rimanóczy Kálmán viselje s a várost ezen akcióból semmi teher ne érje.

* **Halálozás** Előkelő és nagyszámú rokonság tudatja őszinte fájdalommal Vargha Juliánna urnő halálát, mely folyó hó 7 én este 9 órakor következett be életének 76 ik évében. Temetése folyó hó 9-én délután 2 órakor lesz a Lukács György-utca 16 ik számú gyászháztól az olasz sírkertben.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének kassai választmánya tudatja, hogy Proche Ede a Kaschauer Zeitung felelős szerkesztője s. hó 7-én 76 éves korában elhunyt. Az el-

hunvtban a kassai sajtó 27 éven át volt eredményesen buzgalmu munkását gyászolja.

* **Megmérgezett feleség.** Ily címmel egyik helybeli lapban azon téves információkon alapuló közlemény látott napvilágot, hogy Mőza Gábor szeszgyári munkás torzalmas módon meg akarta feleségét mérgezni s e célból pálinka helyett lugkőoldatot itatott az asszonnyal, aki most élet és halál között vergődik a biharmegyei kórházba. S hogy a rendőrség az elvetemült férjet hasztalanul kerestette az egész tegnapi nap folyamán, mert az valószínűleg vidékre szökött. A valótlan hírrel szemben a rendőri sajtóiroda a következőket teszi közzé: A valóságnak megfelel az, hogy Toma Veron szeszgyári napszámosné f. hó 5-én este lugkőoldatot ivott s jelenleg a biharmegyei kórházban fekszik súlyos sérülésével, azonban nem Mőza Gábor mérgezte meg. Megejtett nyomozás során megállapította a rendőrhatalóság, hogy a folyó hó 5-én Toma Veron, aki 3 év óta él közös háztartásban Mőza Gábor szeszgyári munkással a szeszgyár előtt 6 óra után, mivel részegeskedése miatt elbocsátották a szeszgyárból, öngyilkossági szándékból lugkőoldatot ivott. Toma Veron saját maga vásárolta a ziros és a kristály szódát a mosáshoz és a megmaradó részt használta fel az öngyilkosság eszközéül. Toma Veron az orvosok véleménye szerint 20 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

* **Sorsolás a villamos vasutnál** Alulírott üzlet igazgatóság értesíti a közönséget, hogy a kir. közjegyző ur közbejöttével 1910. január 6-án megtartott menetjegy sorsolás alkalmával az 1909. évi december 20-án utazásra felhasznált 076285 számú 10 filléres tömbjegy lett kisorsolva, ennél fogva felhívatik ezen jegy tulajdonosa, hogy az 50 korona jutalmat pénztárunknál, a kisorsolt jegy felmutatása mellett, a hivatalos órák alatt felveheti. Ugyancsak sorsolás után lett megállapítva, hogy az 1909. november hűnapban esedékes jutalomdíjat a »Nagyvárad Protészás Jótékony Egyesület« kapta meg. A nagyvárad városi vasut részv. társaság üzemigazgatósága.

* A) Ösmered Stern-t? B) Hogyne a Bémer-téren a villamos megállónál van a villamosfelszerelési üzlete.

* **Elfogott betörők** Tegnap hirt adtunk, hogy Mertz Ferdinánd féle szőlőbe rajta csipték Nagy Sándor és Lukács Mária fugyivásárhelyi hegyi lakosokat, akik a padláson keresztül a konyhába és a szobába található elemelni való tárgyak között kutatnak. A letartóztatott betörők fugyivásárhelyi hegyen levő lakásán Szántó Ferenc és Hajdu Pál nagyvárad hegyőrök az ottani hegybíróssággal együtt házkutatást tartottak, ahol megállapították azt, hogy nevezetteknek már több és nagyobb sikerrel járt kirándulásaik voltak a nagyvárad hegyen.

* **Szünetel a villamos áramszolgáltatás.** A városi villamosmű igazgatója ezúton közli a közönséggel, hogy e hó 9-én vasárnap délelőt 12 órától 1 óráig az áramszolgáltatás szünetelni fog. Ez áramszünet a villamos vasut forgalmát nem érinti.

* **Találtak** 81 korona készpénzt, továbbá egy egész csomó fehérneműt, házi és konyhai felszerelési cikkeket, nagyobb mennyiségű cigarettát és szivart, számszám lélét, a mely tárgyakat Schadeberg Béla, Mikályi Istvánné és a Németh Sándor-féle szőlőkől loptak. A rendőrség a bűnjelket a melyek egy szekerre fel sem fognak térni, a nyomozást végző hegyőrökkel beszállíttatja a rendőrkapitányi hivatalhoz, a honnan a jómadarokat a nyomozás befejeztével a kir. ügyészséghez fogja átkísértetni.

x **Etkezők öröme.** A Rákóczi édes muszáj, mely finom anyagokból való előállításánál, tisztaságánál és izletességénél fogva nem csak fölveszi a versenyt a hasonló bel- és külföldi készítményekkel, de mivel mindenféle zsirosabb husoknál a könnyű emésztést előmozdítja, e kitűnő hatásánál fogva azokat főlül is mulja. Kapható a készítőnél, Csanda Endre nagyváradi gyógyszerésznél, drogueriákban és minden előkelő fűszer és csemegekereskedésben 80 filléres és 1 kor. 60 filléres üvegekben.

x **Minden anya** érdeklődik a »Scott-féle Emulsió« iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segílyt nyújt. Kapható minden gyógyszerertárban.

x **Uj fogtechnikai laboratórium.** 52 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 12 évig Nagyváradon működtem Heiman fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szájpaddal nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel Windelburg Miksa fogtechnikus. Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap d. u.: Tatárjárás. Este: Szerencse bolondja.

Hétfő: Szerencse bolondja.

Kedd: Szerencse bolondja.

Szerda: Szerencse bolondja.

Csütörtök: Tosca.

Péntek: Sasfiók. (Etsy Emilia.)

Szombat: Tosca.

Vasárnap: d. u. Kis molnárné, este: Bűnös szerelem.

Szerencse bolondja. A ma esti premierre hetek óta lázasan készült a színház egész énekes személyzete. Berthé pompás muzsikája, világszerte híres operettje, a Glücksmarr (Szerencsebolondja) kerül első ízben színre a Szigligeti színházban, megelőzve Magyarország összes színházait. Ez a mulattató szellemes librettója énekes bohózat egyik leggyönyörűbb terméke a legujabb bécsi operett irodalomnak és sikere is volt legalább oly nagy, mint Lehár, vagy Strausz bármelyik szenzációs darabjának. Be is járta hamarosan az összes világvárosok legjelentékenyebb énekes színházait. Erdélyi Miklós színházgáztól sietett az operettet már akkor megszerezni, amikor még a bécsi színházakban az első előadások zajlottak le. Itt volt azután lehetséges, nálunk ugyanakkor kerül színre a Szerencse bolondja premierje, amikor az operett Bécsben éppen a legnagyobb népszerűségnek örvend. A darabot pazarul, fényes kiállításban hozza színre a Szigligeti-színház, a teljes énekes személyzet közreműködik és az előjelekből látható, hogy az idei szezon egyik legnagyobb slágerévé fog válni a mai premier. A Szerencse bolondja egyébként hétfőn, kedden és szerdán is színre kerül.

Bűnös szerelem. A jövő vasárnap újból érdekes premier megy a színházban. Kovács Andor nagyváradi származású kiváló színművésznek, — aki jelenleg a kolozsvári Nemzeti színház tagja, — pompásan sikerült modern népszínműve: a Bűnös szerelem kerül első ízben színre, a nagyváradi színházban. A premierre nagy kedvvel készült a színház személyzete.

Tosca. Csütörtökön este olyan művész esemény fog lezajlani a Szigligeti színház színpadán, a mely vidéken valóban kivételes szenzáció számba megy. Puccini bahatlatlan operája, a Tosca kerül színre. A színház művész személyzete a legnagyobb gondnal és valósággal lelkes ambícióval munkálkodott már hónapok óta és e nagy művészi vállalkozásnak minden körülmények között meg lesz a várt eredménye. A darab főszerepét Mihályi Ernő és Károlyi Leona játsszák. Az opera szombaton este kerül újból színre.

IRODALOM.

A Szigligeti Társaság matinéja. Január 16-án vasárnap délelőtt a városháza közgyűlési termében tartja meg a Szigligeti Társaság januári matinéját. A felolvasásnak ritka érdekességét ad, hogy a társaság ez alkalommal felolvasó asztalánál vendégül látja Kenedi Gézá a kiváló író és publicistát. Az illusztris vendég a nyelv titkairól fog előadást tartani. A matiné másik érdekessége lesz, hogy Erdélyi Miklós színházgáztól is a felolvasó asztalhoz ül s a mai színházgázgátról fog felolvasni. E két eseményszámra menő programhoz járulnak még Imrik Péter dr a társaság alelnökének költen ényei. Végül Ésy Emilia a színház nagytehetségű fiatal drámai szendéje fogja előadni Dutka Ákos néhány versét.

Nemzeti küzdelem. Kornai István legujabb költeményei jelentek meg ezzel a címmel s már a címlapon levő kép is jelzi a tartalmát: a turul madár viaskodik a kétfejű sasal s bizony alaposan megtépázza a csunya kétfejű madarat. A versekben a szerző hazafias haraggal végzi ugyanazt a munkát: paprikás kiszólásokkal támad az osztrákok ellen. Nem kiméli a liberális rebech-lovagokat sem, azokon is végig-végig vág egy-egy harcias verssel. Sok igazat mond, csak az egésznek valami prózai, valami vezércikk ize van. Több költőiség, több lendület kellene a kidolgozásba, több forma-érzék a versalakhoz. — A kötet ára 3 korona, diszkótésben 5 korona.

MULATSÁG.

A legényegylet házi estélye. A farsangot a január 9-iki háziestély nyitja meg a legényegyletben. — Kezdeté este 8 órakor az egylet Teleky-u. 13. számú helyiségében. Belépődíj személyenként 1 korona 20 fillér, egyleti tagok számára 60 fillér. — Az egylet igazgatója ez uton hívja meg az egylet szíves támogatóit.

Jogász-estély. Fényes sikerűnek ígérkezik a jogászok jan. 10-iki táncestélye. A mulatság iránt, melynek sikere érdekében 30 tagu rendezőség buzgólkodott városszerife nagy az érdeklődés. Az estély a Fekete Sas gyönyörű kistermében lesz megtartva, melynek szépsége méltó keretűl fog szolgálni az estély külső sikeréhez. A többi tervbe vett estélyek közbejött akadályok miatt elmaradnak s így a holnapi egyuttal záró estély is lesz.

Tea-estély V. velencén. A v. velencei Kath. Körben élénk egyleti élet folyik. — Egészen fellendült a társas szellem, ezen szolid irányú derék egyletben, melyet a tagok napról-napra sürűbben látogatnak, ami az egylet rokonszenves és tevékeny elnökének, Halász Gyula plébánosnak érdeme. Tegnap egy

igen sikerült estét szerzett az egylet vezetősége az egylet tagjai s azok családjainak egy tea-estély képében. Az estély 9 órakor kezdődött. A teát a velencei családok hölgy tagjai szolgálták fel, gondoskodva volt hideg sültekről és egyéb komedenciákról, valamint jó borról is. Az egylet kitűnő műkedvelő zenekara csakhamar táncra perditette a kedélyes hangulatban levő közönséget, mely reggelig rózsás kedvvel mulatott. Az estély szép jövedelmet hozott, melyet az egylet szükségletének fedezésére fordítanak.

TÁVIRATOK.

Apponyi tb. doktor.

Budapest, jan. 8. Az egyetem küldöttsége ma tisztelgett gr. Apponyi Albert lemondott kultuszminiszternél s átnyújtotta a tiszteletbeli doktori oklevelet.

Elhunyt bibornok.

Róma, jan. 8. Satolli olasz bibornok ma reggel meghalt.

Zichy Aladár Tátralomnicon.

Budapest, jan. 8. Gróf Zichy Aladár lemondott személye körüli miniszter családjával hosszabb tartózkodásra Tátralomnicra utazott.

Sikkasztó katonatiszt.

Budapest, jan. 8. A serajevói rendőrség táviratban értesítette a főváros rendőrségét, hogy egy Parhany nevű főhadnagy 6000 kor-t sikkasztott s megszökött. Azt hiszik, hogy Budapestre vette útját, hogy itt egy nővel találkozzék.

Mikszáth jubileuma.

Szeged, jan. 8. Mikszáth Kálmán írói jubileuma holnap, vasárnap kezdődik. Szegeden, a Dugonics Társaság, amely az ünnepélyt rendezi, nagy előkészületet tett. Mikszáth már ideérkezett két fiával.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Géczy koringője az udvari bálon.

Géczy Lajos, ny. püspökségi főtiszt egyike Nagyvárad legkiválóbb zenekedvelőinek, akinek egyik-másik zeneműve már bejárta az országot. Legutóbbi alkotását *Szepesi koringőjét* az a kitüntetés érte, hogy a január 22-iki udvart bálon mutatják be a közönségnek. Az országos hírű honvéd zenekar fogja előadni Bachó karmester vezetése alatt. Ugyanezen zenekar már a tegnapi *Balaton bálon* is játszott a fővárosi Vigadóban e fülbemászó dallamu darabot, e hó 15-én pedig a *Protestáns bálon* fogják játszani. Valószínűleg a nagyváradi közönségnek is lesz legközelebbi alkalma megismerni Géczynek e kitűnően sikerült szerzeményét.

Culp Julia és az orosz trio Nagyváradon. A zenepártolók ötödik hangversenye elsőrangú eseménye lesz a város kulturéletének. A tizenhatodik koncerten Culp Julia a világszerte ünnepeelt francia énekművész és a híres orosz trio szerepel. Olyan hangversenyszámok ezek, melyek megválasztásával a zenepártolók társasága kiváló művészi izlésének adta előkelő jelét. Culp Julia ragyogó művészete óriási diadalokat aratott, az orosz hármas, mely-

nek Maurina Vera, Press Mihály tanár és Press József a tagjai szintén meghódította már Európa kulturpublikumát. A nagyvárad hangversenyen Culp Julia is, az orosz trio is rendkívül érdekes műsorral mutatkozik be. A hangversenyre, melyet a Vigadó nagytermében tartanak, máris több helyet jegyeztek elő Vidor Manónál, aki az estélyre a jegyeket árusítja.

A meghülés

az az ajtó, a mely a komoly betegségeket bebocsájtja, de a *Scott-féle csukamájolaj Emulsió* becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda betérkezhetne.

A Scott-féle Emulsió

isztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert.

SCOTT-féle EMULSIÓ

Orvosok, szülésznők, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

KÖZGAZDASÁGI.

Értékdözsde.

— Délután 4 órakor. —

Osztrák hitelbank részvény	—	634.—
Osztrák magyar államvasúti részvény	—	736.75
Leszámitoló bank	—	482.—
Rimamurányi	—	572.—
Osztrák-m. államvasúti részv.	—	697.50
Közuti vasut	—	552.—
Vároci viharos vasut	—	262.—

Gazdasági iskola Nagyváradon Több törvényhatósági tag indítványt adott be Nagyvárad város törvényhatóságához, hogy a gazdasági iskola felállítására iránt tegyen lépéseket s nyerte ki az iskola létesítéséhez a földmívelési kormány támogatását. A miniszter hajlandó is az iskolát a szükséges tannelével ellátni, ha Nagyvárad városa a szükséges épületeiről és telkekről gondoskodik. Kőszeghy József főmérnök az iskola helyéül az eddigi városi szőlőtelepet tartja legalkalmasabbnak az iskola céljaira. Az épülete 35,000 korona szükséges. A városi tanács ilyen értelemben tesz javaslatot a csütörtöki közgyűlés elé.

NYILTTÉR.

Szép keresetre

tehetnek szert nők, kik házi munkájuk közepette, vagy egész nap

csipkehorgolással

őnájtanak foglalkozni. Bővebb felvilágosítást (vidék feleknek levélben is) **Nagyvárad, Rákóczy-ut 51. sz. utcai lakásban.**

Legszebb faj

csemege — szőlő!

Legnemesebb hazai s tiróli

FAJ-ALMÁK

Vajonc körte, ———

——— óriási maróni.

— Kifűnő fehér és piros asztali —

Ó bor, literje 32 kr.

Ó rizling „ 40 „

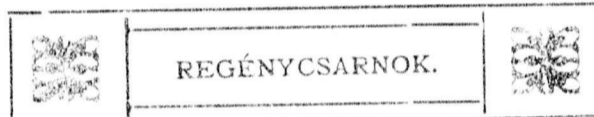
Bakator „ 44 „

Karlócai édes rác ürmös 64 „

Mindennemű üvegelt csemege és asztali borok. „Magyar bodega.“ Bor és sörméréses vasárnap is nyitva van, s mindennemű borok poharanként is kaphatók.

MERTZ NÁNDOR

Körös-utca Mertz-ház. Telefon 448.
Különálló fűszer és csemege üzletben thea és rum óriási választékban, leszállított árban!

A réthegeyi választás.

Irtá: Barabás Szaniszló.

(Folytatás.) 39

»Jól tetted Vékám, hogy ezen urakat le tartóztatad.« mondá a báró igen sebes kijelentéssel. »Töröld le az izzadságot homlokodról! E szavak a nőhöz valának intézve, ki rögtön egy zsebkendőt vont elő ruhája zsebéből s azzal a szekrényben ülő arcát jól megdörögölé.

»Az urak szintén részt vettek, mint halálom a négyülésben?« kezdé ismét a báró gyorsan pergetve nyelvét. »Véka add ide a vizet! — Mit szólnak önök ahhoz, hogy gazdaszony köretnek akarja magát megválasztatni? Nemde felséges egy idea? Véka dörmög meg kissé fejem búbját, mert valami csip s kezimet nem használhatom.«

A főkörtes felelni akart, de a báró bőbeszédősége miatt nem jutott szóhoz s bámulva tekintett hol asszonyra, hol a szekrényben ülő háziúrra.

»Véka töltés meg olajat a mécesre, mert mindjárt kiálszik és pőz nem jön a testemre.«
»Talán gőzfürdőt méltóztatik venni?« kérdé végre a főkörtes azon kis pauzát felhasználva, mely alatt a báró vizet ivott.

»Igen, még pedig mindenaap« lőa reá a válasz. »Pompás egy találmány; az ember mindennap ujjászülette buvik ki ezen egyszerű kádból. Látták önök kutyáimat?«

»Láttuk« szölt közbe Nedvesi felpittyesztett ajkakkal, »sőt az egyiknek fogai is éreztem már?«

»Ah ez dicső,« kiáltá a báró lelkesülten. »Ugy e szép fogai vannak? Szébbek a gyönyöknél. Mindennap megkeféltetem fogaimat s anatharin szájvizzel meg mosatom, hogy jó lehelletűk legyen. Tudom bosszankodnak a réthegeyi követelők, hogy egy asszony lépett fel ellenökben. Véka hozd be a macskákat. Mondhatom önöknek, hogy ritka szép állatok. Párizsból hoztam őket, — igazi angora faj, hófehér szőrrel és kék szemekkel. Ugyan édes barátom, tartsa számhoz azt a poharat, nagyon

szomjas vagyok, ebben sz átkozott gőzfürdőben nem győzők eleget inni.«

Véka eközben egy nagy csapít macskával tért vissza hozzájuk.

A báró nem túlzott, midőn annyira dicsérte kedvenc állatjait, mert egyik szebb és szeretetre méltóbb volt a másiknál.

»Jonathásom adj puszit« szölt ő egy hatalmas kandurhoz.

A macska egy ugrással a szekrényen tette, hizelegve dörögölte fejét a báró arcához.

»Véka vezesd az urakat az ebédlőbe!« mondá ő, »én mindjárt telöltözködöm s azután ebédelni fogunk.«

A vendégeket Véka az étterembe vezette s egy nagy üveg pálinkát helyezett eléjük, szörnyen kínálván abból őket.

»Tessék uraim!« mondá Véka, miközben a poharakat színig megtölté. »Saját készítményünk s a mellett jó gyomrot csinál,« s jó példát mutatandó, az öblös pohár tartalmát egyetlen hajtásra kiürítette.

»Itt vannak szivarok is, avinek tetszik« folytatá a nő kínálgatásait s egyre ő maga is rágyújtott. »Megengedjenek uraim, én egy kis időre távozom, mert a bárót fel kell öltöztetnem, addig tessék hozzálátni e jó szilvóriumhoz.«

(Folyt. köv.)

Dr. VOSKICS GYULA.

Árverési hirdetmény.

B harvámegye magyarországi járásában fekvő dobresti községi iskola alaperdjében rendkívüli kibaszalására engedélyezett mintegy 848 k. hold területen körülbelül 678 m² becsült bükk tölfa 1910. január hó 18-án d. e. 10 órakor Dobrest község hátszánál írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adni.

Kikáltsási ár 1080 korona 50 fillér. Bántópenz 108 korona. Szabálytalanul felszerelt vagy utóajánlatok nem fogadjatnak el. Az eladási feltételek a belényesi m. kir. erdőgondnokságnál és a nagyvárad állami erdőgazdálkodásnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Magyarországi, 1909. évi december hó 30-án.

Dr. Halász Elemér,
főszolgabíró.

A »Nagyvárad Hitelbank tak. és segélyszövetkezet« rendes évi közgyűlését

a Nagyvárad Hitelbank részvénytársaság helyiségében ma d. e. 11 órakor tartja meg.

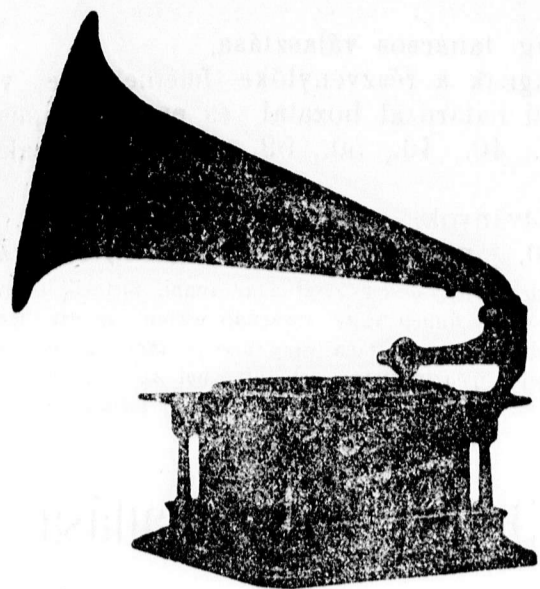
28855—1909.

Arverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. fokú iparhatóság közhíré teszi, hogy a Leszámitoló és Jelzálog rtg. Kapuczius utcai zálogkölcson üzletében a lejárt és meg nem hosszabbított illetve ki nem váltott zálogtárgyak 1910. évi január hó 12 ik napján reggel fél 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fog adni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételszámai a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1909 december 23.
Gerő,
főkapitány.

LÖRINCZ MÓR Nagyvárad, Bémer-tér

Legnagyobb raktár grammophon, beszélő gépek, alkatrészek és lemezekből.

✿ Gramofon javítások ✿

mérsékelt árért szakszerűen és felelet mellett. Le-
mezek mindkét oldalon bejátszva 2 koronától feljebb.
Folyton raktáron új felvételek

Eredeti belga fegyverek, töltények, vadász-táskák
nagy választéka.

Kecskeméthy István

Nemzeti szállodája, étterme és ká-
véháza. Kert utca, ipartestületi ház.

Van szerencsém, úgy a helybeli, mint a
vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy
a Nemzeti szálloda összes vendégszobáit,
sörözőit, éttermét és kávéházát ujonnan
átalakítottam azokat a mai kor igényei sze-
rint berendeztem, a szobaárákat pedig le-
szállítottam. Egyben kiemelem, hogy nyá-
ron át szép kerthelyiség áll a közönség ren-
delkezésére.

**Jó magyaros konyhám, frissen csapolt
kőbányai sör és sajáttermésű boraimat**
mérsékelt árakon biztosítom vendégeim ré-
szére.

Naponta friss és izletes villásreggeli
ebéd és vacsora. Abonensek elfogadtatnak,
mérsékelt árak mellett.

Ugy a szállodát, mint a sörözőket
és éttermet személyesen vezetem s vendé-
geim pontos és előzékeny kiszolgálásáról
mindenkor gondoskodom.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Kecskeméthy István,
vendéglős.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek és Frisch

Sas passage.

Telefon 946

Raktáron tart villamos és légszesz
felszerelési alkatrészeket. **Olcsó fény**
társulat kizárólagos képviselője. Elvált-
lunk karban tartásokat légszesz vil-
lany házi esengőket és telefonokat.
Költségvetéssel díjmentesen szolgál-
unk. Telefon hívásokra személyesen
megjelenünk.

Kiváló tisztelettel

BENEDEK ÉS FRISCH.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

— Teljesen új áru! —

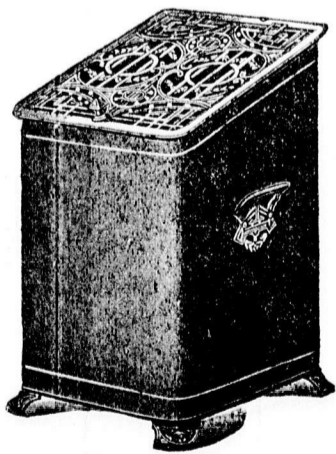
Van szerencsém értesíteni, hogy a
Teleki-utca 10. szám alatt
Óras és látszerészeti
üzletemet megnyitottam.

Tisztelettel:

Weinstock Fülöp
óras és látszerész,
Nagyvárad, Teleki-utca 10. sz. a.

Lévai Márton

sirkőraktára
Nagyvárad, Fő-utca 20.

— Kályha kiállítás —

hosszanéző **METEOR** kályhákból, kályhatálcák, előtéttek,
faládák, széntartók, kályhaellenzők, paravánok legszebb
kivitelben. Valódi porosz fűtőszén

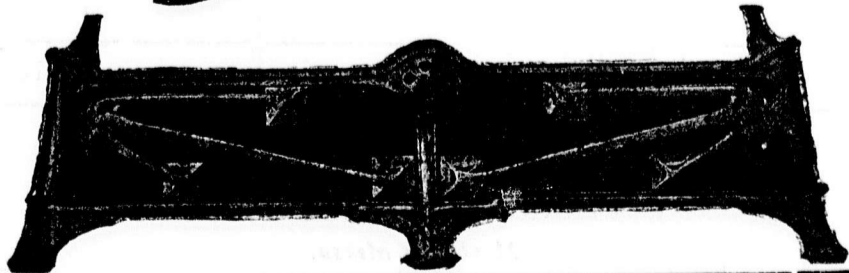
Telefon 390 sz.

Tarsoly és Risztó

különlegességű vaskereskedésében, Rákóczi-ut.

M. KIR. LŐPORÁRUDA

és mindennemű töltények raktára.

Meghívó.

A „Nagyváradai Hitelbank Részvénytársaság“

VII. évi rendes közgyűlését

f. évi január hó 16-án délelőtt 11 órakor saját üzleti helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóságnak az 1909. évi zárószámadások és a mérleg feletti jelentésére vonatkozó határozat hozatal, nemkülönben a tiszta jövedelem felosztása és az osztalék megállapítása feletti intézkedés.

2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.

3. Az igazgatóságnak 3 évre való megválasztása.

4. Egy felügyelő bizottsági tagnak 2 évre való megválasztása.

5. 16 igazgatósági tanácsos választása,

6. Az igazgatóságnak a részvénytőke felemelésére vonatkozó indítványa feletti határozat hozatal és ennek kapcsában az alapszabályok 3., 40., 46., 50., 59. és 64. §§-ainak módosítása.

7. Esetleges indítványok.

Nagyvárad, 1910. január 6-án. *Az igazgatóság.*

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik részvényeit a közgyűlést megelőző nap délig, ünnep vagy vasárnap esetén az ezt megelőző napon déli 12 óráig a társaság pénztárába vagy más, a társaság igazgatósága által a hirdetményben megjelölt pénztáratnál letenni, hol az őt illető szavazat számát előtűntető és belépő jegyül is szolgáló tértívénnyel láttatik el, ugyanez áll a meghatalmazottakra.

A Nagyváradai Hitelbank Részvénytársaság 1909. évi Zárószámadása.

TARTOZIK		Mérleg-számla.				KÖVETEL					
Vagyon		korona	fill	korona	fill	Teher		korona	fill	korona	fill
Pénztárkészlet:				46649	46	Részvénytőke:					
Váltók:				30650	26 35	1334 drb régi kibocsátású részvény	400200	—			
Jelzálogkölcsonők:						1909. egész évi szelv.					
kamatozó kölcsonők	130126	40				666 drb új kibocsátású részvény	199800	—	600000	—	
törlesztéses (záloglevél) kölcsonők	428917	42	559043	82		1909. fél évi szelv.					
Előlegek értékpapirokra:				19666	—	Alapok:	25000	—			
Adósok folyószámlán fedezet mellett:				418913	27	rendes tartalékalap					
Értékpapírok:						ez idei hozzájárulással 40.000 kor.	167	40	25167	40	
61500 kor. n. é. 4 ^o / _o -os kor. jár. á 92.40	56826					tisztviselői nyugdíjalap					
50000 k. n. é. 4 ¹ / ₂ -os Pesti Hazai						Betétek:	175154	03			
Első Takp kötv. á 98.50	49250					könyvecskékre	254256	13	2005797	16	
25000 k. n. é. 4 ¹ / ₂ os Hazai						folyószámlán					188002 62
Bank kötv. á 98.50	24625					Hitelezők:					1232240 49
10000 k. n. é. Magy. Tak. Közp.						Visszleszámitolás:					
Jelzálogbankja részv. á 214.—	10700					Átruházott jelzálogkölcsonők a Magy.					156818 13
5 db Magy. Pénzint. Központi						Takp. Közp. Jelzálogbankjára					448 —
Hitelbankja á 1000.—	5000					Fel nem vett osztalék:					18380 —
25 db Bpest Erzsébetv. Takp. á 212.—	5300					Átmeneti tételek egyenlege:					
25 db Bpesti Takp. és Orsz. Zk. á 430.—	10750					Nyeresség-áthozat 1908. évről:	334	14			
2100 k. n. é. Pesti Hazai nyer. kötv. á 108.—	2268					Ez évi tiszta nyereség:	60079	12	60413	26	
2000 k. n. é. 4 ^o / _o -os Magy. Jelz. Hitb. sorsj. á 120.—	2400										
1 db Pénzintézet Tisztv. nyugdíj részjegy á 200.—	200										
Függőkamatok és szelvények	1149	16	168468	16							
Felszerelések leírások után:			9500	—							
				4287267	06						4287267 06

TARTOZIK

Nyeresség- és Veszteség-számla.

KÖVETEL

TARTOZIK		Nyeresség- és Veszteség-számla.				KÖVETEL					
Veszteség:		korona	fill	korona	fill	Nyeresség:		korona	fill	korona	fill
Üzleti költségek:						Nyerességáthozat 1908. évről:				334	14
házbér, fűtés, világítás, bélyegek, napi-				10012	48	Kamatjövödelmek:					
biztosítási díjak stb.				16169	92	váltó, jelzálog, előleg, folyószámla és					
Tisztí fizetések és ügyészi díj:						értékpapír után				200142	45
Kamatok:						Jutalékok és egyéb jövedelmek:				18248	01
betét, visszleszámitolás, átruházott jelz.				111137	24	Leirt követelésekből befolyt:				210	—
kölcsonők és részvények után				13690	07						
Adók és illetékek:				7511	63						
Leírások:											
Nyereményáthozat 1908. évről		334	14								
Ez idei tiszta nyereség		60079	12	60413	26						
				218934	60						218934 60

Grósz Ignác,
főkönyvezető.

Nagyvárad, 1909. december 31.

Menz Mór,
pénztárnok.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Sulyok István,
elnök.

Boros Jenő,
Füredi László,
Leitner Márton,

Vasady Lajos, Balog Vilmos,

vezérigazgató.

Dr. Munk Béla,
Perlesz József,
Schönfeld Lajos,

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Moskovits Miksa,
elnök.

Grósz Géza,
Kesztyűs János,
Dr. Löwy Mór,

Schönberg Ármin,
Spitzer Béla,
Varga Pál.

Egyszeri használat meggyőz mindenkit, hogy a

Gyöngy Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPŐ GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy Szinszappan

mindig egyenlő minőségben lesz előállítva.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a legkiadósabb.

A Gyöngy Szinszappan

minden háztartásban jelentősen megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabb beretvászappan stb.) valamint KÓKUSZSIR, CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb mennyiség vételénél is EREDETI GYÁRI ARON KAPHATÓK.

Pénz.

Olesó

töketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Hazak, szőlők, földbirtokok

örök árban való adás-vételét vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

27

Telefon szám 424.

Ügyes hirdetésszerző

magas jutalékra vagy havi
fizetésre

AZONNAL
felvételük a „TISZÁNTUL”
kiadóhivatalában.

Belépési felhívás.

A polgári takarékszövetkezet Kossuth-u. 4. sz.

1910. január 1-én megnyitja

15-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszés szerinti számú törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 1 kor. fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelnek, keresetnek és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olesó és kényelmes kölcsönöket nyújtson. Kölcsönök adatnak: a) a heti befizetések kilenczted része erejéig minden további biztosíték nélkül; b) ingatlanokra; c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra; d) megfelelő kezesség mellett váltóra, kötelezvényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétenkint 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetétüi könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíttatnak. A kölcsönökről kiállított kötelezvények bélyeg- és illetékmentesek. A belépni szándékozók felkértenek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni szíveskedjenek.

Tisztelettel

„a Polgári takarékszövetkezet”
igazgatósága.

Belépési felhívás.

A «Magyar Takarékszövetkezet»

1910. évi január hó 1-én új évtársulatot kezd, mely 1913. december hó végéig tart.

A szövetkezetbe tagul bárki beléphet, ha legalább egy üzletrészt jegyez, vagy legalább 20 fillér heti befizetésére kötelezi magát. A befizetett összeg három év leteltével kamat és nyereséggel együtt a résztvevőknek készpénzben fizettetik vissza. — A szövetkezet célja a akarékoságot előmozdítani és tagjainak lehetővé tenni, hogy szükség esetén gyorsan olesó kölcsönhöz juthassanak, nemcsak a befizetett összeg erejéig, hanem azonfelül is.

A szövetkezet helyisége a Magyar Bank Részvénytársaság I. emeleti üzlethelyiségében van, Nvárad, (»Fekete Sas« palota)

Jegyzések már a mai naptól kezdve elfogadtatnak.

A „Magyar Takarékszövetkezet” igazgatósága:

Dr. Adorján Emil
Kőszeghy Fősef

Lukács Géza elnök.
Szilárdy Ernő

Darvassy Lajos
Dr. Kurländer Ede.

Hogy mily szenzációs, olcsó árak
vannak ezidén

Leitner Márton

országos hírű

női divatházában,

Nagyvárad, Zöldfa-u. 5.

(Saját ház)

meggyőződhetik, ha elfárad
oda s azt meglekinti.

Árak, minőségek és választék

versenyen kívül

Szigoruan szabott árak

Kreton eddig 30 kr,	karácsonyi ára 19 kr.
Mosó delain eddig 35 kr,	„ ára 21 kr.
Francia delain eddig 80 kr,	„ ára 50 kr.
Ruha vászon eddig 65 kr.	„ ára 37 kr.
Moire-selyem eddig 170 kr,	„ ára 85 kr.
Mosó barchet eddig 30 kr,	„ ára 19 kr.
Flanel parkett eddig 40 kr,	„ ára 27 kr.

Minden egyszín divat ruhakelme

120 cm. széles eddig 90 kr,	karácsonyi ára 35 kr.
Kamgarn eddig 120 kr,	„ ára 75 kr.
Ferde csiku szövet eddig 180 kr,	„ ára 95 kr.

Angol divat-kelmék ugy
téli, mint tavaszi elsőrangú
minőségek 80, 90 kr és 1 forint.

Selyem, szövet és barchet-maradékok oly
feltűnő olcsón, mint eddig még soha!
Nagyváradon ily szenzációs olcsó

alkalmi

vásár

még nem
: volt. :

Szövet és selyem maradékok
feltűnő olcsó árban. Karácsonyi
ajándékokra alkalmas cikkek
potom áron. Fej és zsebken-
dők, sálak, boák és férfi fehér-
neműekben, vászon és asztal-
neműekben.

Szőnyegek

ágyterítők, függönyök és ösz-
szos szoba berendezési cikkek
nagy választékban és legolcsóbban.

FLONTA MIHÁLY

építő vállalkozó

Telep és iroda **Pereces-utca 9.**

Elvállal: templom, iskola, kör-
jegyzőség és mindennemű magán-
épület tervezését és építését.
Cement gyártmányok állandóan
vannak raktáron, megrendelések el-
fogadhatók.

Állandó műsirkő raktár.

Költségvetéssel készséggel szolgál.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ

*zel gyomor, vese-hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és hugysavas
diathesis eseteiben.*

Kaplat Wurst József úr
csempés és asztalos kereskedő
100 N. Váci Rákóczi-ut. 7

Közgazdasági Bank Részv.-társ.
Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám.

Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz.

Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

Értesítés.

A Leszámitoló és Jelzálogbank részvény-
társaság igazgatósága 1909 november 20-án
tartott közgyűlésén hozott határozata értelmé-
ben a társaság részvénytőkéjét 300000 ko-
ronával

1.800.000 koronára

azaz egymilliónyolkszázezer koronára felemeli a
következő módokat mellett:

1. Kibocsátanak 1500 drb új részvényt
200 korona névértékkel.
2. Minden új részvényért a részvénytőkére
200 korona, a tartaléktőkére 100 korona ösz-
szesen tehát 300 korona fizetendő. Azonfelül a
részvénykiállításáért illeték fejében 3 korona.
3. A részvények értékében a jegyzéskor
50 százalék azaz 150 korona fizetendő, míg a
másik 50 százalék azaz 150 korona, valamint a
3 korona kiállítás díj legkésőbb 1909 decem-
ber 31-ig. Ezen időpontig a befizetett összegek
után 5 százalék kamat térül vissza, míg a kés-
ségeket fizetők 1910 január 1-től számított 6
százalék kamatot tartoznak fizetni.
4. A részvénysek az új részvényekre elő-
vételi joggal bírnak s pedig aképen, hogy 5
drb régi részvényre 1 új részvény jegyezhető.
5. Az új részvények a régiakkal minden-
ben egyenlők s már az 1910 üzleti év jövedel-
mében részesednek.
6. A részvényesek elővételi jogukat rész-
vényeik bemutatásával 1909 évi december 15-
napjáig bezárólag gyakorolhatják. — míg a
részvényjegyzés zárhatóideje 1909 december
20 napja.

Magyvárad, 1909 november 20.

A Leszámitoló és Jelzálogbank r-t.
igazgatósága.

Hirdetmény.

A GAZDASÁGI ÉS IPARBANK NAGYVÁRADI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
1909 évi december hó 20-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy
a jelenleg 600.000 koronányi rendes tartalékalapból 450.000 korona a rész-
vénytőkéhez csatoltassék, a jelenleg 400 K névértékű részvények pedig ennek
megfelelően 700 K névértékű részvényekkel cseréltessenek ki.

Továbbá elhatározta a közgyűlés, hogy az eként 1.050.000 K-ra
emelkedett részvénytőkét 1500 drb egyenként 700 K névértékű újabb részvény-
kiadás által 2. 100.000 K-ra felemeli és ezen új kibocsátású részvé-
nyekre a régi részvények birtokosainak elővételi jogot biztosít a következő
feltételek mellett:

1. Minden régi részvény egy új kibocsátású részvény átvételére joga-
sít. Ezen új részvények az 1910-ik év üzleteredményében a régi részvények-
kel teljesen egyenlő mértékben részesednek.
2. Az átvételi árfolyam 750 K, melyből 700 K a részvénytőkét,
50 K pedig a rendes tartalékalapot illeti. Azonfelül fizetendő ennek az ösz-
szegnek 1910 január 1-től a befizetés napjáig járó 6 százalék kamata és a
bélyegilleték.
3. A befizetés nyolc részletben is teljesíthető és pedig: 100 K az
elővételi jog gyakorlásakor, 100 K 1910 február hó 15-ig, 100 K 1910 márci-
us hó 15-ig, 100 K 1910 április hó 15-ig, 100 K 1910 május hó 15-ig,
100 K 1910 június hó 15-ig, 100 K 1910 július hó 15-ig, 50 K 1910
augusztus hó 15-ig.

Felhívjuk ennélfogva mindazon részvényeseket, kik az újonnan kibocsátandó részvényekre
az elővételi jogot gyakorolni óhajtják, hogy részvényeiket 1910 január hó 31-ig az intézet pénz-
táránál lebélyegzés végett mutassák be és az átveendő részvényekre eső befizetéseket teljesítsék,
mert ezen határozó letétel után az elővételi jog többé nem gyakorolható és az át nem vett
részvények elhagyása iránt az igazgatóság fog intézkedni.

Nagyvárad, 1909. december hó 21-én.

A Gazdasági és Iparbank Részvénytársaság Igazgatósága.

Hirdetmény!

Tisztelettel fölhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy detail tűzifa osztályunk nagyváradi fatelepéről házhoz szállítva is árusítja I-ső II-od és III-ad osztályu kitünő minőségű tűzifánkat és elfogad két métertől felfelé bármilyen mennyiségű megrendelést.

Az ár, minőség és megrendelt mennyiségek pontos kiszolgálása tekintetében a legszolidabb üzleti elvek vezetnek bennünket.

Elfogadunk rendeléseket későbbi szállításokra is tetszés szerinti beosztással s ajánljuk is, hogy a téli szükségletek biztosítására a rendelések mielőbb feladassanak, mert az általános waggon hiány később a tűzifát is megdrágíthatja.

A rendelések feladhatók: Elesdi Erdőipar R. T. központi irodájában, Uri-utca 3. Telefon 814., avagy Fried és Társánál. Telefonszám 914.

Kiváló tisztelettel

Elesdi Erdőipar R. T.

Első Nagyváradi Vas- és Rézbutorgyár

Nagyvárad, Szacsvey-utca 17. és Kapuczinus-utca 5. sz.

Készít mindennemű

vas- és rézbutorokat

a legegyszerűbbtől a legdélzesebb kivitelig. **Hálószoba butorokat sárgarézből,** angol minta szerint, amelyeket nem kell tisztítani és *állandóan megtartják rendes fényüket.* **Szabalmazott féregmentes sodronyógybetéteket** a legszolidabb árak mellett. — Használt rézbutorok ujonnan való átalakításra felvállal-
tatnak olcsó áron. Tisztítani nem kell, mert a fényt állandóan megtartják.

ROPS

biztonsági gyors-
főző. Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik. — **Szesz ki nem folyhat.**

Szesz fogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cik-
keket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk
fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv. Társ.

BUDAPEST, V, Külső Váci-ut

Helybeli elárusító:

Tarsoly és Risztó.

Herczegh Zoltán

asztalos, Szalárdi-utca 17 ik szám.
(közel az EMKE palotához.)

Elvállal egy egyes butordarabok, mint egész
lakberendezések készítését a legegyszerűbbtől
művészi kivitelig. Műipari tervek jutányosan
készíttetnek.

ANTIK BUTOROK

javítását és tisztítását szintén elvállalom, egy
a szokásos kivitelben, mint **saját talál-
mányu** törv. védett fényezéssel, mely min-
den létező fényezést, (politurózást) lényege-
sen felülmul. Teljesen vízálló mattolás (matt
butor fényezés) egyedüli készítője Magyaror-
szágon. — Mintákkal és részletes felvilágo-
sítással készséggel szolgálók.

Halló! Kérem a 882. számot! t. i.

Frenkel Ignác

asztalos

Kert utca 16. szám alatti butorraktárát, ho-
minden szoba- és konyha-butor raktáron van.
Vesz és elad kevésbé használt butorokat. Bu-
tor tisztítást és szakszerű javításokat a legol-
csóbban végez. Butorszükségletünk beszerzése
előtt saját érdekünkben ne mulasszuk el a
fenti céget felkeresni.

SZABÓ JÁNOS

úri divat szabó és egyenruha készítőnél
a legdivatosabb szövetek dus válasz-
tékban vannak felhalmazva.

Modern szabás. Izléses munka.

Fő-utca, (Gerliczy-palota.)

Tanuló felvétetik.

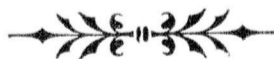
Műipari kiállítás.

Iparművészeti tervezések

REISZ MIKSA

butorgyára

Békéscsaba

Nagyvárad.

Kossuth (Sas-u.) 7.

Polgári butorok.

Jutányos árak.